Ifjú barátunk, Elsner Konrád, megérkeztél hosszú utad végső állomásához, nem fogsz már sokáig zavarni nyugalmadat, csak még búcsúzni akarunk tőled, búcsúzni fájó szívvel, égető könnyekkel, amiket már évszázadok óta szoktunk ilyen szomorú órákra kiszórni, midőn távoztál körünkből, hogy örök tavasz ölén szived nemes törekvéseihez, de barátok sokaja, tanítóink imája, anyánk fájdalomban remegő könnyei, melyekből azt kiszűrik, hogy megszűnik előttük az ége kárpitjai s hogy vakítóvá ragyogjon szemeik fellobbanni az élten küszöbénél, nem tudták válthatatlan az örök halálszázon, a belső fészkelődő alattomos csiga pusztító ifjú éltedet, s szánaló családoddal együtt mi mindannyian fájó szívvel kenegyünk távozásodon. Hiszen megszűnt az élet szomorúságának indulata, mely e koporsóból kanyarít felénk: מה יועיל דם ברדתי אל שחת הלא יודך עפר הלא יגיד אמתך? Hát az a tudományszomjas erőnek, szorgalomnak, szerénységnek, komoly munkának, igaz törekvésnek a jutalma e fölött? Hát azért érdemelte ki néhány körben az őszinte becsülést, hogy minél szánalmasabban fájlalják távozását, midőtt még tehetségével, szorgalmával, a társadalom hasznára válhatott volna? Hát azért dolgozott szorgalommal, kitartással, sőt szakadatlanul előrehaladó munkásságával, hogy elérve célját, már bejutva pályafutásán, midőn még csak sok reménnyel kecsegtető kilátással terült el előtte a jövő? Hát azért volt ő anyjának büszke kedvencze, feltétlen örömű szemefénye, fogas bánatsége, vigasza és reménye, hogy az élet megpróbáltatásai még a fájdalom erős lépcőcskéjének utolsóján is próbára tegyék anyai szivét? Megnyugvó madara, tisztelettel méltó kötelességszeretete, példás vagyonkodása családjával s barátaihoz rendíthetlen hűsége hivatalához magasra emelték őt körünk ifjúsága fölé s mindezen érdemei mintegy szárnyai igazán erejével váltották ki sorsa fényes jövőjének a szépet, melyet kiválóan erénysége díszére lett, s íme – a szép és ígéretes pályafutásnak vége, kit annyian szerettek, idegenben hűvala le szemeit örökre s hazatért, hogy szülőföldén aludja álmát s hogy szeretteit a reménytelen zirhalmán épülő a fájdalom erőszakával. Sokat szenvedett anya, nem mondhatod-e a próféta szavával: כי עתה אל אבל אשכבה? Felső irányzat a mi őszinte részvétünk, most Veled érzünk עמך אנו אנשי אמונתך s méltányoljuk, ha nem tudsz ugyanszívdobbanni, amiket ő már mindenen túlvan. Szent fájdalom szülte kitartás, hogy szívedet, nem engedtél tovább vesztesége fölötti szomorúsága szár, sőt: be szívedet, a szomorúsag fölötti szomorúsága szár, sőt: be szívedet, nem engedtél tovább vesztesége fölötti szomorúsága szár, sőt: be szívedet, a Mindenkelő Szőlőkertje utjaira szelem még figyelmedet. Kit oly sokszor vezetett már az élethen a kit, ne tántorítson meg most sem a fájdalom; szőlőkertjének az élnek utjai, de kitűnt bástyái mögött megkaptuk a megnyugtató szózatot, hogy jól van az úgy, ahogy az élten teszi. Ne kérjük az okot, valamit nyerem kapunk. Ne kutassuk a célt, ugyanó szemünk azt ígyszem látja, de megnyugszva a váltakozatlan fotott szivünk szépő szeretetével ámuk meg az Zelent, ott: dőlt imádattal barátja le fohászkodjunk a szép ifjú örök nyugalmáért. –

Elsner Konrád

Ujpest 1904. május 13.

Ven/1/324